

MAJÍ DOSPĚLÍ DOVEDNOSTI PRO TŘEBNÉ PRO 21. STOLETÍ? MEZINÁRODNÍ VÝZKUM PIAAC

MEZINÁRODNÍ VÝZKUM DOVEDNOSTÍ DOSPĚLÝCH (PIAAC) 2024

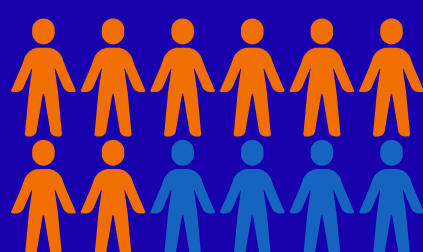

01 Základní informace

Zaměření

1. Čtenářská gramotnost
2. Numerická gramotnost
3. Adaptivní řešení problémů

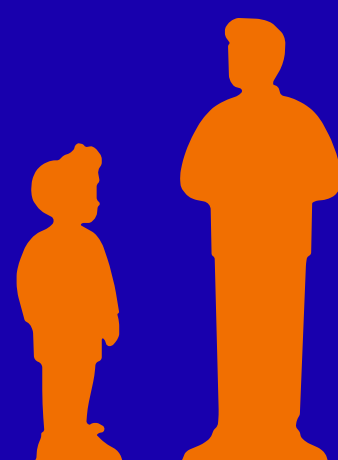
~160 000 respondentů

31 zemí a ekonomik
673 mil. lidí

Dospělí
16-65 let

„Každý pátý dospělý v zemích OECD nedosahuje základní úrovně gramotnosti. Zatímco numerické dovednosti stagnují, čtenářská gramotnost v posledním desetiletí globálně klesá.“ [1, 2]

03 VÝSLEDKY

Průměrné výsledky:

Čtenářská gramotnost
260 bodů

Numerická gramotnost
263 bodů

Řešení problémů
251 bodů

02 Metodologie

Kombinovaný přístup sběru dat:

Dotazník zázemí (CAPI)

Kognitivní testy

Řešení úloh na tabletech

Osobní rozhovor

Rozložení výsledků:

4. Nízké dovednosti (pod 230)

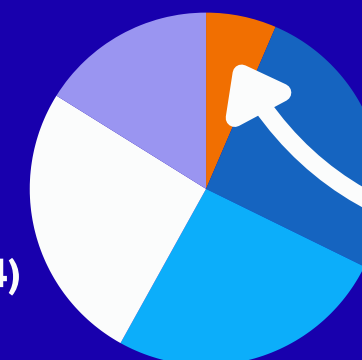
16.1%

1. Nadprůměr (270–285)
25.8%

Měřeno na škále: 0-500

3. Podprůměr (240–254)
25.8%

2. Průměr OECD (255–269)
25.8% (ČR)

Nejlepší výsledky: Finsko a Japonsko

Schopnosti odpovídajících úrovní:

1 Řešení komplexních digitálních výzev

2 Středně náročné úlohy běžného života

3 Běžné úkoly a zadání (formuláře, e-mail)

4 Základní čtení a jednoduché počty

„Vysoká gramotnost podporuje zaměstnanost, příjmy, zdraví a občanskou angažovanost, a to bez ohledu na vzdělání.“

Výzkum v ČR

14 000 Domácností

6 102 Respondentů

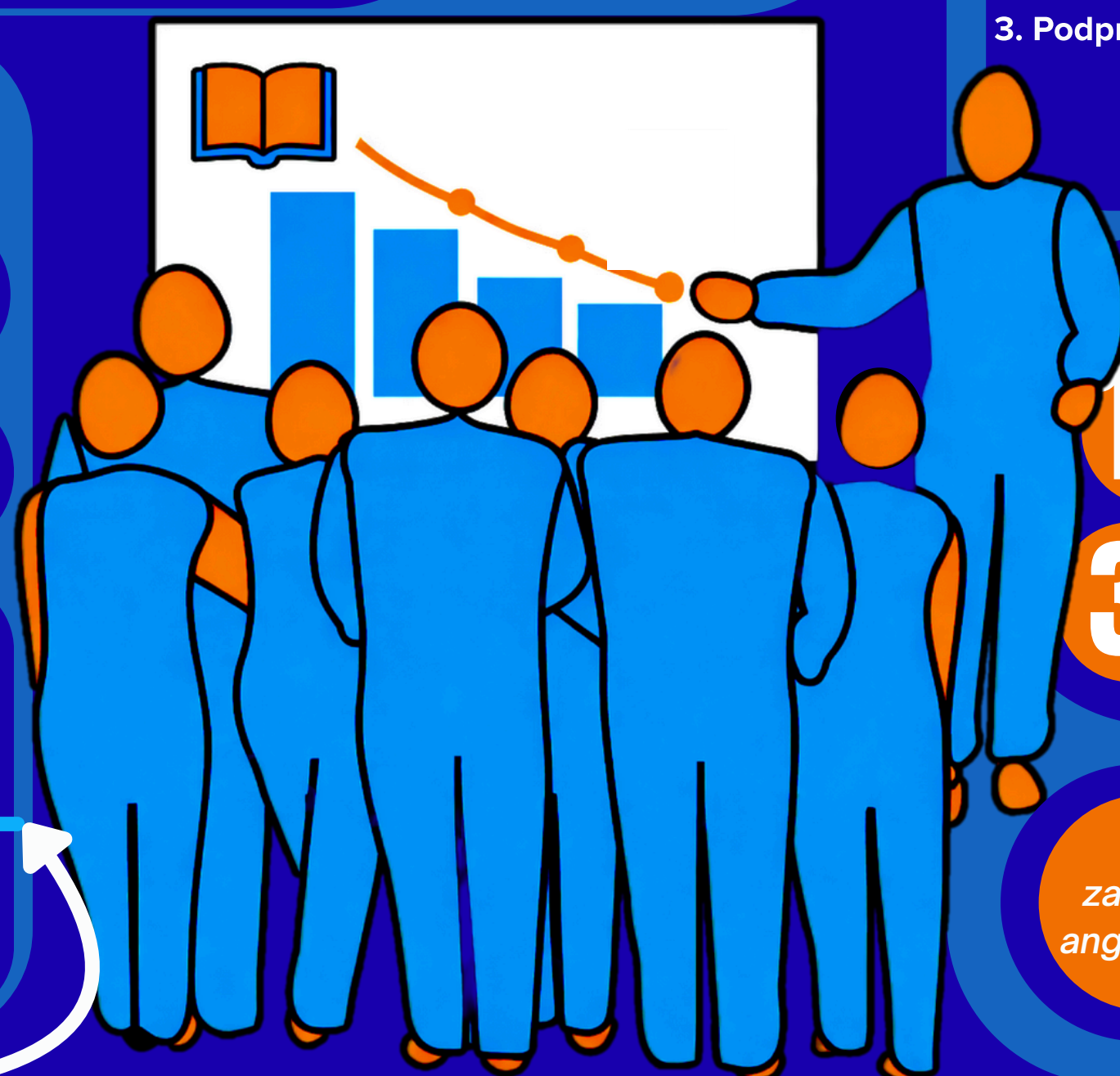

Srovnání ČR

Num. gramotnost

Řešení problémů

Průměr OECD

Zdroje

Autoři:

Damian van Bommel
Vojtěch Lacina

Handout

01 Základní informace

Cílová skupina

Dospělí 16-65 let

Rozsah

31 zemí a ekonomik (většina členi OECD),
673 mil. lidí

Vzorek

~160 000 respondentů

Účast:

27 zemí se zúčastnilo i v předchozích cyklech

Tři hlavní oblasti

Čtenářská gramotnost, Numerická gramotnost
Adaptivní řešení problémů (APS).

Časový rámec

Sběr dat proběhl v letech 2022/2023. Původní termín byl posunut o rok kvůli pandemii COVID-19

02 Metodologie

Forma testování

Tabletové řešení, které umožňuje interaktivní úlohy (např. drag-and-drop)

Dotazník zázemí (BQ)

Osobní rozhovor (CAPI) zjišťující vzdělání, historii zaměstnání a nově i sociální a emoční dovednosti respondentů.

"Doorstep Interview"

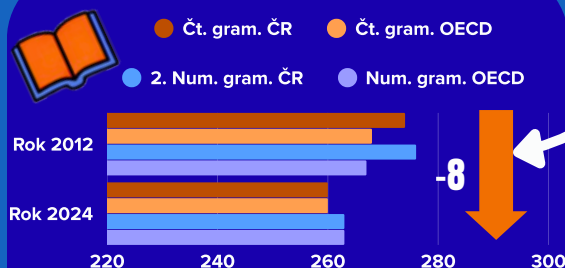
Krátký dotazník ve 40+ jazycích pro cizince, který umožnil statisticky zahrnout i osoby s jazykovou bariérou.

Kvalita dat

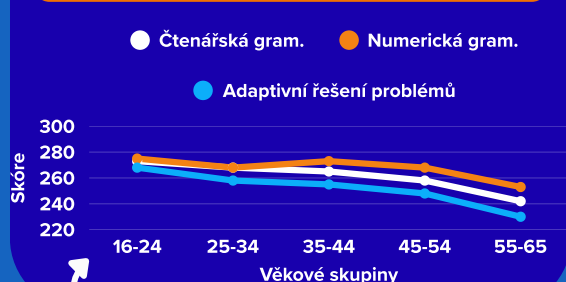
Výsledky jsou na škále 0–500 bodů. Kvůli klesající ochotě lidí se zapojit (návratnost 27–73 %) byla provedena přísná analýza zkreslení.

03 Výsledky

1. Vývoj gramotností v čase

2. Úroveň schopností dle věku

- Biologický faktor: Přirozený pokles kognitivního výkonu.
- Generační náskok: Výhoda mladších díky digitální socializaci a novým metodám výuky.

Vliv rodinného zázemí

Dovednosti dospělých jsou stále silně ovlivněny vzděláním jejich rodičů, což ukazuje na mezery v inkluzi školství.

Pokles čtenářské gramotnosti

Celosvětově úroveň čtení v posledním desetiletí klesá (výjimkou pouze Finsko a Dánsko)

Riziková skupina

20 % dospělých v zemích OECD (každý pátý) nezvládá základní úkony, jako je pochopení návodu k lékům nebo výpočet slevy.

Výzkum v ČR

Čtenářská gramotnost

Jsme na průměru OECD - málo lidí na nejvyšších úrovních (expertů schopných syntézy informací ve srovnání s lidry)

Adaptivní řešení problémů

- Schopnost využívat digitální technologie k dosahování cílů a řešení neznámých úloh.
- Celkový průměr ČR, sice mírně nad průměrem OECD, číslo skrývá ale zásadní problém: strmý generační propad

Numerická gramotnost:

ČR dlouhodobě mezi zeměmi s velmi dobrým matematickým základem (většina dospělých je na úrovni 2 a vyšší = schopnost spolehlivě interpretovat data v grafech, pracovat s procenty,...)

Oblast	Skóre ČR	Průměr OECD	Srovnání
1.Numerická gramotnost	267 bodů	263 bodů	Nadprůměr
2.Čtenářská gramotnost	260 bodů	260 bodů	Průměr
3.Řešení problémů (ICT)	255 bodů	251 bodů	Mírný nadprůměr